

Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No.:

2577

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi,-/pl,-/ef
zs
dio,-/pz
doa,-/op
dges
dnw
dvb
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 26

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

11 oktober 1958

BESTEMD VOOR:

min. v.b.z.

[no 6448]

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

6 oktober 1958

PARAAAF/OPM:

AFKOMSTIG VAN:

djakarta

per koerier

geheim

toen ik op vier dezer subandrio bezocht over de kwestie schutte sprak hij mij daarna uitvoerig over de nederlands indonesische betrekkingen stp indonesie had thans begrepen dat het n g probleem van lange duur zou zijn stp het was duidelijk dat indonesie er nimmer in zou slagen in de v n een tweederde meerderheid te behalen terwijl het even eens duidelijk was dat langs militaire weg geen oplossing bereikt zou worden stp de wereld hield nu eenmaal niet van militaire conflicten en of men gelijk had of ongelijk had was het duidelijk dat gewapende acties niet getolereerd werden stp indonesie moest uiteraard wel voortgaan zijn gewapende macht op te bouwen cma voornamelijk met het doel de barterhandel te bestrijden en opstandige elementen de baas te kunnen stp indonesie had echter geenszins de bedoeling te trachten met geweld een oplossing te forceren stp indonesie had ook begrepen dat nederland niet van plan was de soevereiniteit aan indonesie over te dragen stp indien er elementen waren b v in het nederlandse bedrijfsleven en quo progressieve unquo personen hk zoals rijkens slthk die voorstander waren van overdracht van n g aan indonesie dan was het duidelijk dat deze groepen en personen in nederland geen politieke invloed hadden stp het resultaat van een en ander was derhalve dat zowel nederland als indonesie een soort ijskast politiek voeren met dien verstande dat eens per jaar uitbarstingen te wachten waren en dat de quo phoney war unquo met wederzijdse scheldpartijen ieder najaar zou opleven stp het zou vele jaren kunnen duren aleeer het n g probleem werd opgelost stp daar de indonesische regering echter van ver

-2-

1027 824384 - 1

Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 12577

Rubricering: geheim

schillende bevolkingsgroepen klachten ontving over gebrek aan activiteit van de regering in het n g probleem moeten nu en dan door de regering felle verklaringen afgelegd worden hoewel men begreep daarmee in het geheel niets te bereiken stp

subandrio gaf mij daarna een vrij uitvoerige uiteenzetting over de verhouding tussen het huidige kabinet en de president stp in de jaren vijftienveertig tot vijftig had men sukarno en hatta enigszins op de achtergrond moeten houden daar zij immers de smet hadden van collaboratie met japan stp vandaar dat men in die periode figuren als sharir naar voren had geschoven stp toen eenmaal de soevereiniteitsoverdracht had plaats gevonden kon sukarno zijn volle rol als nationale figuur gaan spelen stp de toen opkomende politici hadden het standpunt ingenomen dat sukarno een constitutioneel staatshoofd was en geen politieke rol kon of mocht spelen stp gezien de aard en de positie van sukarno had zulks er steeds toe geleid dat sukarno handelde buiten de regering om stp djuanda heeft de verhouding tussen kabinet en president enigszins gewijzigd stp sukarno wordt in alles gekend en indien de president een mening heeft die afwijkt van die van het kabinet dan staat djuanda toe dat sukarno zijn wil doordrijft daarbij dan uitdrukkelijk stellend dat de president dan ook verder de verantwoordelijkheid draagt stp deze houding van djuanda heeft tot goede resultaten geleid daar de samenwerking tussen kabinet en president thans hartelijk is en de president op zijn beurt naar het kabinet luistert stp zo is het dit jaar voor het eerst voorgekomen dat sukarno de tekst van zijn op zeventien augustus gehouden redevoering van te voren aan djuanda heeft voorgelegd stp djuanda had een aantal wijzigingen voorgesteld welke ook door de president werden overgenomen stp enigerlei vorm van geleide democratie was voor indonesie de enige uitweg stp ditzelfde gold voor meerdere andere jonge landen in zuid oost azie stp in burma was men thans reeds gekomen tot een vorm van geleide democratie en zulks zou ook geschieden in sommige andere landen in dit deel van de wereld stp

het bovenstaande blijft uiteraard geheel voor rekening van subandrio stp

hasselman 1579 +